

Załącznik nr 1. Rekomendacje dotyczące zapisów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 (RPOWP 2014-2020) wynikające z Prognozy oddziaływania na środowisko RPOWP 2014-2020

Lokalizacja w RPOWP 2014-2020	Rekomendacje wraz z uzasadnieniem
PI 6.4	<p>Należy uwzględnić wsparcie dla realizacji zadań przewidzianych w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, a nie tylko opracowywanie planów zadań ochronnych.</p> <p>Propozycja dodatkowego zapisu:</p> <p><i>Wspierane będą działania z zakresu realizacji zadań przewidzianych w planach zadań ochronnych opracowanych dla obszarów Natura 2000.</i></p> <p><u>Uzasadnienie:</u></p> <p>W celu skutecznego wypełnienia wymogów UE związanych z zachowaniem bioróżnorodności oraz zachowaniem właściwego stanu siedlisk i gatunków na obszarach Natura 2000, niezbędne jest zapewnienie finansowania wdrażania planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.</p>
PI 9.10	<p>Zaleca się, aby inwestycje w infrastrukturę oraz usługi w zakresie turystyki i rekreacji, uwzględniały walory przyrodnicze i krajobrazowe (np. architektura i gabaryty obiektów turystycznych). Obiekty turystyczne powinny również funkcjonować zgodnie z minimalizowaniem ich emisyjności. Kształtowanie przestrzeni turystycznej powinno być realizowane w sposób jak najmniej kolidujący ze środowiskiem, dlatego też powinno się przestrzegać zasady priorytetu ochrony środowiska i krajobrazu nad lokalizowaniem terenów rekreacyjnych. Tereny najwartościowsze przyrodniczo powinny być wyłączone z lokalizowania takich obiektów. Zaleca się wprowadzić zapis taki jak zawarto w PI 6.4, gdzie wskazano m.in., że powinna być realizowana (...) kontrola presji ruchu turystycznego i wypoczynkowego na obszarach cennych przyrodniczo.</p> <p><u>Uzasadnienie:</u></p> <p>Rozwój terenów turystycznych i rekreacyjnych, również małych, musi być na obszarze województwa, zwłaszcza z uwagi na jego nasycenie terenami o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, uwarunkowany tymi walorami. W przeciwnym wypadku może dojść do dewastacji terenów, które były podstawą podjęcia działań ukierunkowanych na turystykę i rekreację. Niewłaściwy i niekontrolowany rozwój terenów turystycznych jest jedną z głównych przyczyn niszczenia przyrody na terenie całego kraju.</p>
PI 6.4	<p>W obrębie opisu przedsięwzięć planowanych w ramach priorytetu inwestycyjnego wskazane jest dodanie zapisu mówiącego, iż wspierane będą działania związane z udrażnianiem korytarzy ekologicznych.</p> <p>Dla przykładu, mogą temu służyć działania zawarte już w obrębie PI 6.4 jak np. ochrona dolin rzecznych i mokradeł, zwiększanie funkcji pozaprodukcyjnych lasów i inne.</p> <p><u>Uzasadnienie:</u></p> <p>W obrębie PI 6.4 skupiono się na utrzymaniu stabilności układów przyrodniczych oraz stworzeniu i wdrożeniu spójnego programu gospodarowania środowiskiem zapewniającego zachowanie różnorodności biologicznej i dobrego stanu środowiska przyrodniczego. Zakładane wdrażanie projektów związanych z inwentaryzacją zasobów przyrodniczych może prowadzić do wyznaczenia obszarów o wysokich walorach, wymagających zachowania i ochrony przed przekształcaniem, przyczyniając się tym samym do polepszenia funkcjonalności korytarzy ekologicznych, które mogą być również obejmowane ochroną jako obszary chronionego krajobrazu (obejmowanie obszarów ochroną nie leży już w zakresie RPOWP 2014-2020).</p>

Lokalizacja w RPOWP 2014-2020	Rekomendacje wraz z uzasadnieniem
PI 3.1	<p>W sytuacji, gdy walory przyrodnicze terenów zdegradowanych i zdewastowanych są wysokie, należy zrezygnować z wykorzystania pod inwestycje terenów zdegradowanych oraz miejskich nieużytków. Zaleca się uwzględnić taką możliwość w rozpatrywanym priorytecie inwestycyjnym.</p> <p>Ponadto obecny potencjał niektórych terenów może wskazywać na możliwość uwzględnienia przeznaczenia rozpatrywanych terenów pod inne funkcje, a nie tylko inwestycyjne (np. potencjał w kierunku rekultywacji leśnej lub wodnej, czy nawet turystycznej).</p> <p>Tym samym uporządkowanie i przygotowanie terenów inwestycyjnych w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych, powinno uwzględniać potencjał każdego z terenów, który może stanowić o kierunku wykorzystania gospodarczego.</p> <p><u>Uzasadnienie:</u></p> <p>Dawniej przekształcone przez człowieka tereny, pozostające od wielu lat jako nieużytkowane, mogą w wyniku naturalnych procesów przyrodniczych w chwili obecnej osiągnąć wysoki potencjał przyrodniczy. Niektóre z takich terenów mogą nawet stanowić lokalne ostoje fauny i flory. Dlatego też nie należy terenów zdegradowanych i nieużytków traktować wszystkich tak samo, tj. jako możliwych do zainwestowania.</p>
PI 9.2	<p>W opisie przedsięwzięć planowanych w ramach priorytetu inwestycyjnego, zaleca się wzmocnienie zapisów obejmujących rewitalizację i poprawę estetyki zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich, o jednoznaczne wskazanie, że projekty mogą dotyczyć również kształtowania publicznych terenów zielonych (np. parki). Może to zostać podane jako przykład nadania terenom nowych funkcji.</p> <p><u>Uzasadnienie:</u></p> <p>Tereny zielone stanowią istotny element zagospodarowania przestrzeni publicznej, zwłaszcza na terenach miejskich, gdzie stanowią miejsca aktywności społecznej, a także enklawy mające swój potencjał przyrodniczy.</p>
Sekcja 11. Zasady horyzontalne: 11.1 Zrównoważony rozwój	<p>W rozdziale 11.1 w obrębie zasad horyzontalnych wprowadzono zapis mówiący, że: <i>niedozwolone jest współfinansowanie projektów, które będą wywierać negatywny wpływ na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000.</i></p> <p>Propozycja zmiany zapisu:</p> <p><i>Niedozwolone jest współfinansowanie projektów, które będą wywierać negatywny wpływ na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000, z wyjątkiem projektów, dla których, zgodnie z art. 81 ustawy OOS, zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.</i></p> <p><u>Uzasadnienie:</u></p> <p>Zapis wykluczający współfinansowanie projektów negatywnie wpływających na obszary chronione jest zbyt restrykcyjny, gdyż nie uwzględnia uwarunkowań wynikających z ustawy OOS, gdzie właściwy organ administracyjny, po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wydaje decyzję o możliwości realizacji przedsięwzięcia. Przede wszystkim jednak możliwe jest wydanie decyzji umożliwiającej realizację przedsięwzięcia, które może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000 w sytuacji, gdy zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.</p> <p>Art. 34. Ustawy o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 627, ze zmianami) mówi, że:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich – dyrektor właściwego urzędu morskiego,

Lokalizacja w RPOWP 2014-2020	Rekomendacje wraz z uzasadnieniem
	<p>może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.</p> <p>2. W przypadku gdy znaczące negatywne oddziaływanie dotyczy siedlisk i gatunków priorytetowych, zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może zostać udzielone wyłącznie w celu: 1) ochrony zdrowia i życia ludzi; 2) zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego; 3) uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego; 4) wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej.</p>